

STANOVISKO č. 6/2008

EURÓPSKEJ AGENTÚRY PRE BEZPEČNOSŤ LETECTVA

z 10. októbra 2008

k nariadeniu Komisie, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Komisie (ES) č. 1702/2003 z 24. septembra 2003 stanovujúce vykonávacie pravidlá osvedčovania letovej spôsobilosti a environmentálneho osvedčovania lietadiel a prislúchajúcich výrobkov, častí a zariadení, ako aj osvedčovania projekčných a výrobných organizácií

A

k nariadeniu Komisie, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Komisie (ES) č. 2042/2003 z 20. novembra 2003 o zachovaní letovej spôsobilosti lietadiel a leteckých výrobkov, častí a zariadení a o schvaľovaní organizácií a personálu zapojených do týchto činností

„Osvedčenie o uvoľnení EASA formulár 1“

I. Všeobecné informácie

1. Účelom tohto stanoviska je navrhnúť Komisii zmeny a doplnenia:
  - prílohy časť 21 nariadenia Komisie (ES) č. 1702/2003¹ (ďalej len časť 21) a najmä doplnku I, EASA formulár 1 Osvedčenie o uvoľnení;
  - prílohy I nariadenia Komisie (ES) č. 2042/2003² (ďalej len časť M) a najmä doplnku II, EASA formulár 1 a
  - prílohy II nariadenia Komisie (ES) č. 2042/2003 (ďalej len časť 145) a najmä doplnku I, EASA formulár 1.
2. Toto stanovisko bolo prijaté podľa postupu stanoveného správnu radou Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva (ďalej len agentúra)³ v súlade s ustanoveniami článku 19 nariadenia (ES) č. 216/2008⁴ (ďalej len základné nariadenie).

II. Konzultácie

3. Oznámenie o návrhu zmeny a doplnenia (*Notice of Proposed Amendment; NPA*) 2007 – 2013⁵ obsahujúce návrh stanoviska k nariadeniu Komisie, ktorým sa mení a dopĺňa časť 21, časť M a časť 145, bolo uverejnené 12. septembra 2007 na internetových stránkach agentúry.
4. Do konečného termínu 12. decembra 2007 dostala agentúra 171 pripomienok od 25 vnútroštátnych orgánov, profesijných organizácií a súkromných spoločností.
5. Prijatie všetkých pripomienok bolo potvrdené a pripomienky boli zapracované do dokumentu pripomienok a odpovedí (*Comment Response Document; CRD*), ktorý bol 24. júla 2008 uverejnený na internetových stránkach agentúry. Tento dokument obsahuje zoznam všetkých osôb a/alebo organizácií, ktoré predložili pripomienky a odpovede agentúry
6. Do 25. septembra 2008 boli prijaté štyri odpovede na dokumenty pripomienok a odpovedí od dvoch osôb.

Odpovediam súvisiacim s prijateľnými spôsobmi plnenia požiadaviek a s materiálom s usmerneniami, ktorý nie je predmetom tohto stanoviska, sa venuje pozornosť neskôr v príslušnom rozhodnutí agentúry na zmenu a doplnenie takýchto dokumentov. Odpovede, ktoré sú predmetom tohto stanoviska (navrhované zmeny a doplnenia vykonávacích nariadení), sa rozoberajú v nasledujúcom texte.

---

¹ Nariadenie Komisie (ES) č. 1702/2003 z 24. septembra 2003 stanovujúce vykonávacie pravidlá osvedčovania letovej spôsobilosti a environmentálneho osvedčovania lietadiel a prislúchajúcich výrobkov, častí a zariadení, ako aj osvedčovania projekčných a výrobných organizácií (Ú. v. EÚ L 243, 27.9.2003, s. 6). Ú. v. EÚ L 243, 27.9.2003, s. 6. Nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 287/2008 z 28. marca 2008 (Ú. v. EÚ L 87, 29.3.2008, s. 3).

² Nariadenie Komisie (ES) č. 2042/2003 z 20. novembra 2003 o zachovaní letovej spôsobilosti lietadiel a leteckých výrobkov, častí a zariadení a o schvaľovaní organizácií a personálu zapojených do týchto činností (Ú. v. EÚ L 315, 28.11.2003, s. 1) Nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením Komisie (ES) č. 376/2007 (Ú. v. EÚ L 94, 4.4.2007, s. 18).

³ Rozhodnutie správnej rady o postupe, ktorý bude agentúra uplatňovať pri vydávaní stanovísk, technických podmienok osvedčovania a materiálov s usmerneniami (postup pri tvorbe predpisov). EASA MB 08-2007 z 13. júna 2007.

⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 z 20. februára 2008 o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva a o zriadení Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva, ktorým sa zrušuje smernica Rady 91/670/EHS, nariadenie (ES) č. 1592/2002 a smernica 2004/36/ES (Ú. v. EÚ L 79, 19.3.2008, s. 1).

⁵ Pozri archív tvorby predpisov na http://www.easa.europa.eu/ws_prod/r/r_archives.php

Jedna z odpovedí obsahovala návrh ponechať súčasné pokyny na vyplnenie poľa 4 „Názov a adresa oprávnenej organizácie“ EASA formulára 1. Aktualizované pokyny, navrhované v tomto stanovisku, už nepožadujú pridať druhú adresu v prípadoch, keď v osvedčení o povolení oprávnenej organizácie nie je uvedené miesto výroby. To platí napríklad pre situácie, keď časti vyrába dodávateľ. Agentúra nesúhlasí s predloženým návrhom z nasledujúceho dôvodu. Otázke odstránenia druhej adresy z poľa 4 bola venovaná široká diskusia na schôdzach návrhovej skupiny. Skupina dospela k záveru, že názov a adresa oprávnenej organizácie sú postačujúce na identifikáciu organizácie zodpovednej za vydávanie EASA formulára 1 a na spätné zistenie pôvodu častí a zariadení. Agentúra s týmto záverom súhlasí.

V ďalšej odpovedi bol návrh na zmenu a doplnenie M.A.802 „Osvedčenie o uvoľnení komponentu do prevádzky“ s cieľom pripomenúť, že EASA formulár 1 nepredstavuje oprávnenie na inštaláciu. Agentúra nesúhlasí s takýmto pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom, pretože EASA formulár 1 už takéto vysvetlenie v poznámke k formuláru v časti „Povinnosti užívateľa/inštalátéra“ obsahuje.

Posledná odpoveď sa týka vypustenia poľa 9 „Použitelnosť“ vo formulári a odporúča ponechať toto pole v súčasnej podobe a označiť ho ako „vyhradené“ s cieľom zabrániť z toho vyplývajúcej potrebe prečíslovať ostatné polia. Aj tomuto bodu bola venovaná značná pozornosť v rámci diskusií počas schôdzí návrhovej skupiny a bol dosiahnutý široký konsenzus s predstaviteľmi priemyselnej obce a orgánov z celého sveta v súvislosti s vypustením poľa 9. Predpokladalo sa, že zachovaním poľa 9 vznikne nejasnosť medzi súčasnou a novou verziou EASA formulára 1, ktoré by sa navzájom podobali, ale mali by odlišné pokyny na vyplnenie. Okrem toho neboli vo fáze verejnej diskusie o oznámení navrhovanej zmeny a doplnení prijaté nijaké opačné pripomienky týkajúce sa tejto otázky. Agentúra sa domnieva, že pole 9 by sa malo vypustiť.

Agentúra po ďalšom skúmaní odhalila menšie textové nezrovnalosti medzi časťou 21 doplnku I, časťou M doplnku II a časťou 145 doplnku I, ktoré boli opravené.

III. Obsah stanoviska agentúry

7. Účelom tohto stanoviska je zmena a doplnenie osvedčenia o uvoľnení (ďalej len EASA formulár 1) a pokynov na jeho vyplnenie v časti 21, časti M a časti 145. Obsah týchto zmien a doplnení je vysvetlený v nasledujúcom texte.
8. Zosúladiť sa obsah a formát rôznych osvedčení o uvoľnení (napr. EASA formulár 1, formulár 8130-3 Federálneho leteckého úradu (FAA), formulár 24-0078 úradu Transport Canada, brazílsky formulár SEGV00 003). Keďže však pokyny na vyplnenie týchto formulárov nikdy neboli zjednotené, výsledkom boli rôzne výklady istých informácií zapisovaných do formulárov, čo vzápätí spôsobilo problémy s platnosťou týchto formulárov.
9. Od posledného preskúmania sa nahromadilo niekoľko problémov a otázok súvisiacich s osvedčeniami o uvoľnení. Preto sa EASA, FAA, Transport Canada a rôzne ďalšie orgány civilnej leteckej dopravy revidovali osvedčenia o uvoľnení, ich použitie a s nimi súvisiace pokyny. Konkrétne sa pozornosť venovala týmto oblastiam:
  - jednoznačné odlíšenie použitia EASA formulára 1 pre nové časti (výroba) a pre použité časti (údržba),
  - zjednotenie pokynov na vyplnenie s inými orgánmi civilnej leteckej dopravy a súčasne uznanie, že niektoré termíny budú používané len jednostranne,
  - používanie elektronického EASA formulára 1,

- kontrola kópii EASA formulára 1,
  - potreba zachovať pole 9 „Použitelnosť“.
10. Keďže sa EASA usiluje o vysokú úroveň harmonizácie s ďalšími orgánmi a o všeobecné prijímanie osvedčení o uvoľnení, ustanovila návrhovú skupinu. Návrhová skupina spolupracovala s iniciatívou pre globálnu výrobu (*Global Manufacturing Initiative*; GMI), ktorej sa zúčastnili zástupcovia orgánov civilnej leteckej dopravy a zástupcovia priemyselnej obce z krajín neležiacich v Európe. Táto spolupráca vyústila do návrhu všeobecného obsahu formulára, jeho rozvrhnutia, pokynov na vyplnenie a schvaľovacích kritérií pre dobrovoľné používanie elektronických osvedčení o uvoľnení. Tento návrh poslúžil ako základ pre oznámenie o návrhu zmeny a doplnenia EASA NPA 2007-13 a návrh vyhlášky FAA 8130.21. Očakáva sa, že aj ostatné orgány civilnej leteckej dopravy použijú tento základ pri zmene a doplnení svojich nariadení. Počas verejnej diskusie o oznámení o návrhu zmeny a doplnenia EASA a internej diskusie o vyhláške FAA boli vznesené pripomienky, ktoré preskúmala návrhová skupina EASA a FAA. Ich výsledkom je EASA formulár 1 a pokyny na vyplnenie v dokumente pripomienok a odpovedí 2007 – 2013, ktoré tak odrážajú vysokú úroveň harmonizácie, ktorá spĺňa účel tohto úsilia.
11. Agentúra navrhuje prechodné obdobie s dĺžkou jedného roka odo dňa nadobudnutia účinnosti príslušných pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov vo vykonávacích nariadeniach nachádzajúcich sa v tomto stanovisku s cieľom zabezpečiť ich hladké dodržiavanie. Počas prechodného obdobia bude možné používať aj súčasnú, aj novú verziu EASA formulára 1. EASA formulár 1 vydaný po uplynutí tohto obdobia musí byť vydaný v súlade s novými pravidlami. Obe verzie EASA formulára 1 vydané pred uplynutím prechodného obdobia ostanú v platnosti v súlade s časťou 21A.307, časťou M.A.501 a časťou 145.A.42 na účely inštalovania prvkov (ktoré spomína formulár).
12. Toto stanovisko sa venuje len zmenám, ktoré agentúra v príslušných nových nariadeniach Komisie navrhuje (časť 21, časť M a časť 145). Súvisiace prijateľné spôsoby plnenia požiadaviek (*Acceptable Means of Compliance*; AMC) a materiál s usmerneniami (*Guidance Material*; GM) podrobne opísané v oznámení o návrhu zmeny a doplnenia NPA 2007 - 2013 a v dokumente pripomienok a doplnení agentúra vydá hneď po tom, ako Komisia schváli pozmeňujúce a doplňujúce návrhy vykonávacích nariadení. Tieto prijateľné spôsoby plnenia požiadaviek a materiál s usmerneniami agentúra považuje za podstatné pre chápanie predkladaných pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov.
13. Príloha I nariadenia Komisie (ES) č. 2042/2003 a najmä doplnok II, EASA formulár 1 v doplnkoch časti M je prispôbená zmenám v pokynoch na vyplnenie podľa návrhu v stanovisku č. 2/2008.

IV. Hodnotenie vplyvu právnej úpravy

14. Účel a zamýšľaný výsledok

Cieľom tohto stanoviska je:

- predstaviť prepracovaný EASA formulár 1 a pokyny na vyplnenie, ktoré sú prehľadnejšie ako súčasné a ktoré dosahujú vysokú mieru harmonizácie s osvedčením o uvoľnení, ktorého zmeny a doplnenia vypracuje FAA. Očakáva sa, že ďalšie orgány civilnej leteckej dopravy zavedú podobné zmeny a doplnenia vo svojich osvedčeniach o uvoľnení, čím sa zvýši harmonizácia na celosvetovej úrovni.
- odstrániť pole 9, ktoré obsahuje informácie o použiteľnosti položiek uvoľnených prostredníctvom EASA formulára 1. Odstránenie informácie o použiteľnosti zo súčasného EASA formulára 1 zamedzí možným nezrovnalostiam údajov o schválených zariadeniach.

- odstrániť osobitné znenie pokynov na vyplnenie, ktoré bráni zavedeniu elektronického EASA formulára 1.

15. Rozsah problematiky a príslušných odvetví

EASA formulár 1 a rovnocenné osvedčenia o uvoľnení sa používajú vo väčšine regulačných systémov na uvoľňovanie leteckých častí a zariadení. Tieto formuláre používajú tisíce výrobných a údržbových organizácií po celom svete. Preto sa týkajú orgánov civilnej leteckej dopravy, výrobných organizácií a organizácií s povolením na údržbu.

16. Možnosti

Identifikované možnosti sú buď ponechať súčasné požiadavky a EASA formulár 1, alebo posunúť sa smerom k vyššej harmonizácii na celosvetovej úrovni tým, že sa EASA formulár 1 zmení a doplní podľa návrhu.

17. Dôsledky

Lepšia harmonizácia osvedčení o uvoľnení z rôznych regulačných systémov je považovaná za prínos pre zabezpečenie všeobecného chápania použitia a významu údajov, ktoré poskytuje osvedčenie o uvoľnení. Od prijatia predkladaných pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov pre EASA formulár 1, ktoré je sprevádzané vylepšenými pokynmi na vyplnenie zjednodušujúcimi jeho pochopenie, sa očakáva významný pozitívny hospodársky vplyv tým, že zabráni zbytočnému zamietnutiu alebo zadržiavaniu položiek, ktoré získali osvedčenie v súlade s právnym rámcom. Okrem toho sa predpokladá, že bude pozitívne vplývať na bezpečnosť znížením možnosti výskytu nejednoznačných alebo vzájomne nezlučiteľných informácií. Elektronická výmena údajov z EASA formulára 1 bude mať pozitívny hospodársky vplyv vďaka zníženiu manipulačných nákladov a času, ktorý si vyžaduje administratíva.

Kolín 10. októbra 2008

P. GOUDOU
výkonný riaditeľ